

VALTAKUNNALLISEN PERUSTETYÖN KULKU JA KESKEISET KYSYMYKSET SEKÄ EHDOTUS PAIKALLISEN OPETUSSUUNNITELMAPROSESSIN TOTEUTTAMISESTA
2012 – 2016

OPS-TIEKARTTA

UUOSI	ESI-, PERUS- JA LISÄOPETUSTA KOSKEVA VALTAKUNNALLINEN TYÖ	Pohdittavat teemat	Virittävät kysymykset	PAIKALLINEN TYÖ Mahdollinen toteuttaminen
2012 kesä ja alku- syksy	<p>Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta Asetus 422/2012 (28.6.2012)</p> <p>OPH valmistautuu opetussuunnitelman perusteiden laadintatyöhön</p> <p>Valtakunnallisen perustetyön aikataulu julkaistaan OPH:n verkkosivuilla</p>	<p>Valtioneuvoston asetukseen tutustuminen</p> <p>Koulutuksen ja oppimisen jatkumon vahvistaminen</p>	<p>Mikä muuttuu ja mikä säilyy samana valtioneuvoston asetuksessa?</p> <ul style="list-style-type: none"> Mitkä ovat esiopetuksen, perusopetuksen, lisäopetuksen, perusopetuksen valmistavan opetuksen sekä aikuisten perusopetuksen tavoitteet? Mihin kasvatuksella pyritään? Millaista osaamista tavoitellaan? Mitä tavoitteet edellyttävät esiopetuksen ja koulun toimintakulttuurilta ja opetukselta? Millainen on perusopetuksen tuntijako? Mitä haasteita se tuo? <p>Millaisen pohjan tavoitteet ja tuntijako antavat opetussuunnitelman perusteille, paikallisille opetussuunnitelmille sekä kuntien ja koulujen työlle?</p>	<p>Valtioneuvoston asetukseen tutustuminen ja pohdinta suhteessa oman kunnan/koulun nykyiseen toimintaan</p> <p>Esi-, perus- ja lisäopetuksen uudistamiseen liittyvän paikallisen keskustelun ja yhteistyön valmistelu</p>
2012 syksy	<p>Opetussuunnitelman perusteiden yleisten linjausten valmistelutyö käynnistyy</p> <p>Paikallista valmistautumista tukevaa aineistoa julkaistaan OPH:n verkkosivuilla</p> <p>Paikallista opetussuunnitelmatyötä tukevat tilaisuudet käynnistyvät yhteistyössä aluehallintoviranomaisten sekä yliopistojen harjoittelukoulujen kanssa</p> <p>Opetussuunnitelmatyöhön liittyvä opetushenkilöstön täydennyskoulutus suunnitellaan</p> <p>Ensimmäinen kommentointipyynnö koskien esi- ja perusopetuksen sekä lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiden yleisiä linjauksia (marraskuu)</p>	<p>Toimintaympäristön muutos, tulevaisuudessa tarvittava sivistys, osaaminen ja esiopetuksen/koulun toimintakulttuuri</p> <p>Oppimiskäsitys, oppimisympäristöt ja työtavat</p> <p>Arvopohja, työn tarkoitus, eettinen orientaatio</p>	<p>Miten maailma koulun ympärillä muuttuu? Miten muutokset vaikuttavat koulutyöhön? Miten koulu vaikuttaa muutokseen?</p> <p>Millaista osaamista oppilaat tarvitsevat opintoja jatkaessaan ja myöhemmin elämässä? Miten toimien koulu parhaiten tuottaa tulevaisuuden sivistystä ja osaamista?</p> <p>Mitä tiedämme oppimisesta? Millaista oppimiskäsitystä oma toimintamme nyt ilmentää? Missä olosuhteissa oppimista parhaiten tapahtuu? Mitkä asiat ympäristössämme tukevat oppimista?</p> <p>Mitkä ovat esiopetuksessa/koulutyössä meille tärkeitä asioita? Mitä pyrimme saamaan aikaan? Mistä löydämme muutokseen kannustavia ja opetussuunnitelmatyötä tukevia elementtejä?</p>	<p>Paikallisen pohdinnan ja yhteistyön organisointi ja vähittäinen käynnistäminen</p> <p>Oppilaiden, huoltajien ja eri yhteistyökumppaneiden mukanaolo yhteisessä pohdinnassa</p> <p>Yhteistyön tarpeiden selvittäminen ja kumppanuuksien rakentaminen; alueellisen/seutukunnallisen opsin tarpeen arviointi sekä mahdollinen vastuuhenkilöiden nimeäminen</p> <p>Tutustuminen opetussuunnitelmia, oppimista ja työtapoja koskevaan uusimpaan arviointitietoon ja tutkimukseen</p> <p><u>Opetussuunnitelman perusteiden yleisten linjausten kommentointi</u> (marraskuun loppu – joulukuun alku)</p>
2013 kevät	<p>Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sisältöalue- ja oppiainekohtainen valmistelutyö käynnistyy.</p> <p>Yleisiä linjauksia koskeva kentän palaute otetaan huomioon.</p> <p>Paikallista opetussuunnitelmatyötä tukevat tilaisuudet jatkuvat.</p> <p>Opetushenkilöstön täydennyskoulutusta koskevat rahoituspäätökset tehdään</p>	<p>Opetuksen järjestäjän toimintakäytänteet, esiopetuksen/koulun arki ja toimintakulttuuri</p> <p>Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen yhteys kunnassa – jatkumon rakentamisessa tärkeät teemat</p> <p>Henkilöstön osaamistarpeet</p>	<p>Miten kunnan toimintakäytänteet sekä kunkin koulun toimintatavat ja arki edistävät oppimista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja? Miten oppilaat ovat mukana suunnittelussa – miten he oppivat vaikuttamaan ja ottamaan vastuuta ympäristöstään? Miten kunnassa/koulussa otetaan huomioon oppilaiden erilaisuus? Miten kunnan/koulun toimintatavat tukevat kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia?</p> <p>Mitkä ovat varhaiskasvatusta, esiopetusta ja perusopetusta yhdistäviä keskeisiä tavoitteita, kasvatuksellisia teemoja ja toimintaperiaatteita? Miten yhteys toisen asteen koulutukseen toimii?</p> <p>Millaista osaamista alueen/kunnan/koulun henkilöstö tarvitsee edistääkseen asetettuja tavoitteita?</p>	<p>Oman tilanteen arviointi</p> <p>Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen yhteistyön ja kasvatuksellisen jatkumon edellytysten rakentaminen</p> <p>Mahdollisen täydennyskoulutuksen valmistelu ja organisointi</p>

VOUOSI	ESIOPETUSTA JA PERUSOPETUSTA KOSKEVA VALTAKUNNALLINEN TYÖ	Pohdittavat teemat	Virittävät kysymykset	PAIKALLINEN TYÖ Mahdollinen toteuttaminen
2013 syksy	<p>Toinen kommentointipyyntö; luonnos esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi (elokuun loppu)</p> <p>Valtakunnallinen perustetyö jatkuu saadun palautteen pohjalta</p> <p>Paikallista opetussuunnitelmatyötä tukevat tilaisuudet jatkuvat</p> <p>Opetushenkilöstön täydennyskoulutus käynnistyy</p>	<p>Esiopetuksen kokonaisuus</p> <p>Arvio nykytilasta ja edellisen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman laatimisprosessin annista</p>	<p>Miten esiopetuksen nykyinen opetussuunnitelma toimii? Entä käytäntö? Mitkä ovat vahvuutemme ja keskeiset kehittämistarpeemme?</p> <p>Miten Opetushallituksen luonnos esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi muuttaisi alueen/kunnan/koulun toimintaa sekä esiopetusta? Mihin se meitä haastaa?</p> <p>Mitä opimme alueellisen/paikallisen opetussuunnitelman aiemmista laadintavaiheista? Mitä kannattaisi tehdä toisin? Mitkä olivat hyviä käytänteitä?</p>	<p><u>Esiopetuksen perusteluonnoksen kommentointi</u> (syyskuu)</p> <p>Oman tilanteen arviointi</p> <p>Valmistautuminen opetussuunnitelmien laadintaan</p> <p>Taloudellisten resurssien varaaminen ops-työlle vuoden 2014 talousarvioon</p>
2014 kevät	<p>Esiopetuksen ja perusopetuksen valtakunnallinen perustetyö jatkuu. Esiopetuksen perusteluonnoksesta saatu palaute otetaan huomioon.</p> <p>Paikallista opetussuunnitelmatyötä tukevat tilaisuudet jatkuvat</p> <p>Opetushenkilöstön täydennyskoulutus jatkuu</p> <p>Kolmas kommentointipyyntö; luonnos perusopetuksen ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi (huhtikuu)</p>	<p>Perusopetuksen kokonaisuus, lisäopetus, valmistava opetus,</p>	<p>Miten perusopetus ja nykyinen opetussuunnitelmamme nyt toimivat? Millaiset ovat mahdollisuudet lisäopetukseen? Entä mahdollisuudet perusopetukseen valmistavaan opetukseen?</p> <p>Mitkä ovat vahvuutemme ja kehittämistarpeemme?</p> <p>Mikä opiskelussa on olennaista hyvän oppimisen ja ihmisenä kasvun kannalta? Miten sen pitäisi näkyä opetussuunnitelmissa?</p> <p>Tarvitsemme uutta osaamista tai koulutusta paikalliseen opetussuunnitelmatyöhön? Miten prosessi olisi hyvä toteuttaa?</p>	<p>Oman tilanteen arviointi jatkuu</p> <p>Alueellisen/kunta-kohtaisen/koulu-kohtaisen ops-työn organisointi; työn rakenne, työnjako ja vastuut, kasvun ja oppimisen jatkumosta huolehtiminen, oppilaiden ja huoltajien osallisuus, yhteistyö eri tahojen kanssa, resurssit, tekniset ratkaisut jne.</p> <p>Mahdollisen paikallisen täydennyskoulutuksen käynnistäminen</p> <p><u>Perusopetuksen ja lisäopetuksen perusteluonnosten kommentointi</u> (huhti-toukokuun vaihe)</p>
2014 syksy	<p>Esi-, perus- ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteita koskevat viralliset lausuntopyynnöt lähetetään</p> <p>Perusteasiakirjat viimeistellään ja tehdään opetussuunnitelman perusteita koskevat Opetushallituksen päätökset</p> <p>Opetushenkilöstön täydennyskoulutus jatkuu</p>	<p>Opetussuunnitelman perusteiden toimivuus paikallisen opetussuunnitelmatyön ja tulevaisuuden sivistyksen rakentamisen näkökulmasta</p>	<p>Miten Opetushallituksen luonnos perusopetuksen ja lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteiksi muuttaisi alueen/kunnan/koulun toimintaa sekä perusopetusta ja lisäopetusta? Mikä siinä on innostavaa ja mihin se haastaa?</p>	<p>Alueellisen/kunta-kohtaisen/koulu-kohtaisen ops-työn toteuttamiseen liittyvien ratkaisujen viimeistely</p>
2015 kevät	<p>Opetushallitus järjestää valtakunnallisia ohjaustilaisuuksia</p> <p>Opetushenkilöstön täydennyskoulutus jatkuu</p>	<p>Paikallisen työn toteuttaminen ja tuki (alueellinen, kunta-kohtainen, koulu-kohtainen)</p>	<p>Miten opetussuunnitelman laadinta saadaan parhaiten palvelemaan arjen koulutyön kehittämistä? Miten kaikki asianomaiset saadaan työhön mukaan? Millaista tukea voidaan saada oppilailta, huoltajilta ja eri yhteistyötahoilta?</p>	<p>Paikallisen opetussuunnitelman laadinta</p>
2015 syksy	<p>Opetushallitus järjestää valtakunnallisia ohjaustilaisuuksia</p> <p>Opetushenkilöstön täydennyskoulutus jatkuu</p>	<p>Paikallisen työn toteuttaminen ja tuki (alueellinen, kunta-kohtainen, koulu-kohtainen)</p>	<p>Miten työn etenemistä arvioidaan? Mistä voidaan saada palautetta? Auttaako yhteistyö muiden kuntien kanssa?</p>	<p>Paikallisen opetussuunnitelman laadinta</p>
2016 kevät	<p>Paikallisen opetussuunnitelmatyön tuki jatkuu ja toimeenpanon tuki käynnistyy</p>	<p>Paikallisen työn toteuttaminen ja tuki (alueellinen, kunta-kohtainen, koulu-kohtainen)</p>	<p>Miten päätöksentekoprosessi hoidetaan?</p>	<p>Paikallisen opetussuunnitelman hyväksyminen ennen 1.8.2016</p>
2016 syksy	<p>Uusien tavoitteiden ja tuntijaon, opetussuunnitelman perusteiden ja paikallisten opetussuunnitelmien mukainen opetus käynnistyy koko maassa. Paikallisen toimeenpanon tuki jatkuu ja uudistuksen toteutumisen seuranta alkaa.</p>	<p>Uusien normien toimeenpano</p>	<p>Miten paikallisesti tuetaan uusien opetussuunnitelmien toimeenpanoa?</p> <p>Miten uusien perusteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan?</p>	<p>Uusien tavoitteiden ja tuntijaon, opetussuunnitelman perusteiden ja paikallisten opetussuunnitelmien mukainen opetus käynnistyy kaikilla vuosiluokilla.</p>